

CODI ÈTIC I DE BONES PRÀCTIQUES

Aprovat pel Consell Directiu el 17/07/2015

Actualitzat pel Consell Directiu el 17/07/2023

Actualitzat pel Consell Directiu el 22/07/2024

SAMS

SERVEI ANDORRÀ
D'ATENCIÓ SANITÀRIA

| **DATA:** 22/07/2024

INTRODUCCIÓ

La Constitució del Principat d'Andorra reconeix que la dignitat humana és intangible i, en conseqüència, garanteix els drets inviolables i imprescriptibles de la persona, els quals constitueixen el fonament de l'ordre polític, la pau social i la justícia.

El Principat d'Andorra compta amb instruments legals que regulen l'atenció sanitària i volen promoure el respecte als usuaris del sistema sanitari. Entre aquestes lleis, es poden destacar la Llei 20/2017, del 27 d'octubre, de drets i deures dels usuaris i dels professionals del sistema sanitari i sobre la història clínica, la Llei 27/2017, del 30 de novembre, de mesures urgents per a l'aplicació del Conveni de Nova York relatiu als drets de les persones amb discapacitat, així com la Llei 3/2023, del 19 de gener, de recerca i innovació biomèdica.

En aquest marc, era necessari actualitzar el Codi Ètic existent, que esdevé el Codi Ètic i de Bones Pràctiques del Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (SAAS), sense perjudici de la vigència de codis deontològics sectorials que corresponen a l'exercici de determinades professions socio sanitàries.

El Codi Ètic i de Bones Pràctiques del SAAS és el marc de conducta de la pròpia institució i dels professionals que hi presten els seus serveis. El Codi Ètic i de Bones Pràctiques els guia en les seves relacions amb les persones usuàries i el seu entorn així com en les relacions entre els mateixos professionals.

Promoure i reforçar els valors ètics en l'actuació de la institució i de les persones que l'integren implica que s'hagin de respectar els principis de beneficència, no maleficència, autonomia i justícia i que es doni un especial èmfasi a:

1. El tracte digne a la persona usuària.
2. El confort de la persona usuària.
3. La no discriminació per edat, gènere, creences o religió, cultura, ètnia o altres.
4. El respecte a la intimitat de la persona usuària i a la confidencialitat de les seves dades.
5. El respecte de les voluntats i l'autonomia de la persona usuària.

El Codi Ètic i de Bones Pràctiques del SAAS es difon a tots els professionals a través dels canals de comunicació habituals, es comunica a les empreses col·laboradores, i es troba a disposició de les persones usuàries al Servei d'Atenció a l'Usuari, així com a la pàgina web del SAAS.

Els comandaments dels diferents serveis i estaments del SAAS fomenten el respecte a les disposicions del Codi Ètic i de Bones Pràctiques des de les seves respectives àrees professionals.

DEFINICIONS

S'entén per persones usuàries a les persones que s'atenen al SAAS així com a les persones que formen part del seu propi entorn.

S'entén per professionals totes les persones que prestin els seus serveis al SAAS de manera habitual o puntual.

S'entén per història clínica (HC) al conjunt de documents, establerts en diferents tipus de suport, que poden ser físics o digitals i que contenen les dades, les valoracions i la informació de qualsevol tipus sobre la situació i l'evolució clínica d'un usuari del sistema sanitari, en els diversos processos assistencials en què hagi estat atès.

MARC LEGAL

- L'actuació del SAAS, en tant que entitat parapública es regirà per les disposicions de la seva llei de creació i dels seus reglaments d'estructura i funcionament, i a nivell pressupostari per la llei de pressupost de cada exercici.

Així mateix, a títol enunciatiu i no limitatiu es regirà per les disposicions següents:

- Llei 14/2023, del 3 de juliol, de text consolidat del Codi de l'Administració;
- Llei 33/2021, del 2 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i govern obert;
- Llei general de sanitat, del 20 de març de 1989;
- Llei 3/2023, del 19 de gener, de recerca i innovació biomèdica
- Llei 39/2022, de l'1 de desembre, reguladora de les professions titulades de la salut
- Llei 20/2017, del 27 d'octubre, de drets i deures dels usuaris i dels professionals del sistema sanitari i sobre la història clínica;
- Llei 14/2022, del 12 de maig, de contractació pública;
- Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals.
- Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996;

COMPROMÍS DE LA INSTITUCIÓ AMB LA SOCIETAT I LA TRANSPARÈNCIA

- Traslladar a la ciutadania el coneixement i les actualitzacions en l'àmbit de la promoció de la salut i la formació amb l'objectiu de fomentar una major qualitat de vida i benestar de les persones, i l'envelliment saludable de la població.
- Actuar diligentment i de bona fe en tots els processos de selecció per a la contractació de personal i en la tramitació dels expedients de contractació pública i d'acord amb l'establert al Codi de l'administració vigent a cada moment, segons principis de legalitat, transparència, publicitat i concurrència.

- Qualsevol persona membre del SAAS que pugui tenir un conflicte d'interès amb un candidat en la tramitació d'un expedient relatiu a un procés de selecció, o en la tramitació d'un expedient administratiu de contractació pública, haurà de comunicar-ho al comitè de selecció o a la mesa de contractació respectivament, i té el deure d'abstenir-se.
- Qualsevol membre del Consell Directiu del SAAS o del Consell de Gestió s'abstindrà d'intervenir davant d'un conflicte d'interessos, entès com la situació en la que un interès secundari i personal, econòmic, ideològic o professional, pot avantposar-se a un interès primari (benefici per la institució, pel pacient i/o usuari, rigor científic).
- Realitzar la difusió i comunicació pública dels serveis i prestacions del SAAS amb transparència i veracitat, essent el departament de la Comunicació corporativa l'encarregat d'autoritzar el traspàs de qualsevol informació als mitjans.
- Proporcionar als mitjans de comunicació informació certa, mesurada, prudent i entenedora, respectant el dret a la intimitat de les persones usuàries.
- Garantir que qualsevol procediment, projecte de recerca i/o investigació clínica en que hagi de participar el SAAS o un dels seus professionals estigui avalat pel Comitè d'ètica d'Investigació Clínica del SAAS i/o de la comissió amb competència nacional.
- Mantenir el compromís amb el compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible: Econòmic, Social i Mediambiental.
- Prioritzar la transparència, l'ús eficient dels recursos, l'economia circular i la protecció del medi ambient, la seguretat i la salut en l'entorn de treball, el desenvolupament dels professionals i la col·laboració amb la comunitat, en foment de la corresponsabilitat i la solidaritat.
- Promoure entre la ciutadania un ús racional i responsable dels recursos sanitaris.

COMPROMÍS DE LA INSTITUCIÓ AMB LA PERSONA USUÀRIA I/O PROFESSIONAL

- Assegurar la màxima transparència del funcionament de la institució, donant a conèixer els valors ètics de l'organització a les persones usuàries, als professionals i a la resta de la societat.
- Emmarcar les actuacions de la institució en un context de responsabilitat, equitat i rigor.
- Procurar una assignació equitativa dels recursos en el marc de l'aplicació del Pla de Salut.
- Garantir la seguretat i eficiència dels circuits de comunicació.
- Garantir la confidencialitat de totes les dades tractades en el si de la institució, tant de les persones usuàries com dels professionals.

- Garantir espais adequats que permetin respectar la intimitat i confidencialitat de la informació.
- Potenciar l'excel·lència tècnica i organitzativa dels professionals i promoure la seva motivació i implicació, fomentant la seva formació per tal de garantir la màxima qualitat assistencial.
- Garantir l'adequació i la continuïtat de les actuacions assistencials, mitjançant una coordinació efectiva entre tots els professionals i dispositius assistencials disponibles i a l'abast del SAAS, incloses les situacions en què un professional demani exercir el seu dret a l'objecció de consciència.
- Informar adequadament als usuaris dels procediments establerts per atendre les seves reclamacions i suggeriments, realitzant el corresponent seguiment de les reclamacions per tal de detectar possibles anomalies i/o disfuncions i corregir situacions i/o comportaments que hagin donat lloc als fets que hagin estat objecte de reclamació.
- Potenciar l'autonomia de la persona usuària, dissenyant els processos necessaris perquè pugui participar activament en el coneixement, la valoració, la presa de decisions i la cura de la seva salut.
- Col·laborar en la sostenibilitat, desenvolupant polítiques de protecció del medi ambient i d'eficiència energètica.
- Fomentar polítiques inclusives i d'igualtat de gènere, disposant d'un Pla d'Igualtat i un Protocol contra l'assetjament i per raó de sexe o gènere i/o diversitat sexual dins l'àmbit laboral.
- Garantir la igualtat d'oportunitats laborals o de promoció sense perjudici de les creences religió, gènere, edat o qualsevol circumstància social o personal que no sigui la seva capacitat i dedicació.
- El SAAS en la seva relació amb els professionals que en formen part es compromet al compliment de la normativa laboral i de les disposicions del Conveni Col·lectiu vigent a cada moment.

COMPROMÍS DELS PROFESSIONALS

- Centrar l'atenció en la persona usuària.
- Valorar la relació cost – benefici, optant pels procediments i/o indicacions que a igualtat d'eficàcia, afavoreixin el principi de justícia per a la distribució equitativa dels recursos i la sostenibilitat econòmica.
- Respectar el secret professional, mantenint la confidencialitat de la informació, accedint a la HC únicament si és necessari per a la correcta atenció de l'usuari, i guardant la màxima confidencialitat quant a les dades de salut obtingudes.

- Respectar la privacitat de la persona usuària amb relació a la informació que vulgui compartir amb el seu entorn.
- Actualitzar els coneixements professionals i ètics en benefici de les persones usuàries.
- Col·laborar en el bon desenvolupament del treball en equip, interdisciplinari i transversal.
- Acceptar les responsabilitats i assumir els propis límits professionals i personals el que implica, entre altres:
 - Detectar, acceptar i gestionar els errors.
 - Fomentar la coherència entre els valors, els processos i les conseqüències.
 - Actuar diligentment quan apreciï sobre ell mateix o en un company, que el seu estat de salut pot representar un perill per a ell mateix o per a tercers.
- Exercir l'objecció de consciència quan l'acte a realitzar en interès de la salut atempta greument contra les conviccions morals, ètiques o religioses del professional, proposant el traspàs de la responsabilitat de l'assistència a un altre professional, sempre que no es perjudiqui l'accés i la qualitat assistencial de la prestació a la persona usuària.
- Facilitar el bon funcionament dels processos de comunicació interna i potenciar un entorn professional basat en la confiança, la corresponsabilitat i el respecte, fomentant un clima laboral positiu.
- Identificar i comunicar eventuais situacions de discriminació o assetjament de qualsevol tipus i origen, així com prevenir i protegir contra qualsevol mena d'agressió física o psicològica.
- Respectar a la persona usuària en la seva decisió a no rebre informació i acompanyar-la.
- Instaurar un diàleg amb la persona usuària per tal que els consentiments siguin realment informats, aclarint els seus dubtes, especialment abans de qualsevol procediment assistencial invasiu o de risc, respectant les seves decisions.
- Protegir les persones usuàries que a criteri mèdic requereixin suports per exercir la seva capacitat jurídica.
- Tenir cura de donar una informació verídica, mesurada, prudent i entenedora i no fomentar falses expectatives.
- Respectar les voluntats anticipades de la persona usuària, registrades o no, donant sempre prioritat a les més recents.
- Adequar l'esforç terapèutic en funció de la situació i pronòstic de la persona usuària, evitant els tractaments i proves diagnòstiques fútils i innecessaris.

- Pal·liar el patiment físic i psíquic de les persones usuàries, garantint el màxim benestar en la seva trajectòria de final de vida, aplicant mesures d'atenció pal·liativa i de major confort sigui en malalties cròniques, avançades i irreversibles, sigui en altres situacions de final de vida.
- Respectar el dret del pacient a rebre suport espiritual, si ho desitja.
- Tot professional assalariat del SAAS ha de guardar fidelitat a l'empresa i no competir-hi ni directament ni treballant per a una altra empresa del mateix ram d'activitat, llevat d'autorització de la Direcció General i el Consell Directiu del SAAS.
- Traspasar el cas a un altre professional que formi part del SAAS en la situació d'un conflicte d'interessos, entès com a situació en la que un interès secundari i personal, econòmic, ideològic o professional (no forçosament il·legítim) pot avantposar-se a un interès primari (benefici pel malalt, rigor científic).

COMITÈ D'ÈTICA ASSISTENCIAL

El Comitè d'Ètica Assistencial del SAAS, òrgan consultiu i independent, està a disposició dels professionals per respondre les seves consultes sobre els aspectes ètics de casos assistencials concrets o de protocols i guies d'actuacions de la pràctica clínica.

El Comitè d'Ètica Assistencial també pot ser consultat per les persones usuàries a través del Servei d'Atenció a l'Usuari.

COMPROMÍS DE LA INSTITUCIÓ ENVERS AQUEST CODI ÈTIC

- El SAAS es compromet a revisar aquest Codi Ètic de forma participativa, com a màxim cada cinc anys, tenint en compte tots aquells canvis que comporti el creixement de l'entitat, l'augment constant de la demanda sanitària i els canvis de la societat.
- El SAAS, la direcció i els seus comandaments, promouran que aquest Codi Ètic sigui per als professionals un compromís públic de tots i que el facin seu en la pràctica diària. Així mateix es promouran els valors i compromisos recollits en aquest Codi Ètic entre tots els professionals i pacients i/o usuaris del SAAS.
- Els incompliments, de les disposicions del present Codi ètic per part del personal del SAAS amb independència de la seva vinculació laboral, seran sancionats per la Direcció General, mitjançant la incoació de l'expedient disciplinari corresponent.
- Aquest Codi Ètic, té caràcter públic i d'accés obert. Als efectes es publicarà a la pàgina web del SAAS.

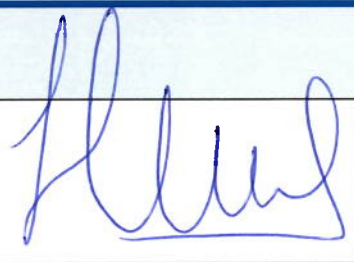
PER APROVACIÓ, SI S'ESCAU

RESOLUCIÓ del Consell Directiu del SAAS de data 22/07/2024

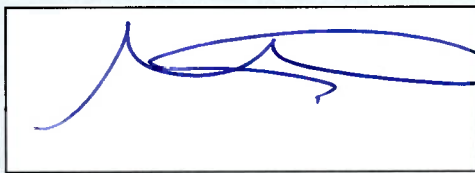
APROVADA EN L'ACTA DE MATEIXA DATA

S'AUTORITZA

La sol·licitud presentada i l'EXECUCIÓ IMMEDIATA

M.I. Sra. Helena MAS SANTURÉ
Presidenta del Consell Directiu

Dra. Meritxell COSAN CANUT
Secretaria del Consell Directiu

Es DENEGA la sol·licitud presentada

M.I. Sra. Helena MAS SANTURÉ
Presidenta del Consell Directiu

Dra. Meritxell COSAN CANUT
Secretaria del Consell Directiu